

**ТЕМА: ПОДАТОК НА  
ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ  
ОСІБ В УКРАЇНІ  
(ПДФО)**

# ПЛАН

Платники, об'єкт та база оподаткування

Ставка ПДФО

Податкова соціальна пільга

Строк і порядок сплати та подання звітності по ПДФО

Особливості оподаткування окремих видів доходів фізичних осіб в Україні

# ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКУ Є (ст.162 ПК України):



Фізична особа-резидент



Фізична особа-нерезидент



Податковий агент

## ОБ'ЄКТОМ ОПОДАТКУВАННЯ Є (ст.163 ПК

України):  
-загальний місячний (річний)

оподатковуваний дохід;

-доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно

оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання);

- іноземні доходи - доходи (прибуток), отримані з джерел за кордоном України;

-загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід з джерела його походження в Україні;

- доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання)

Нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь ПП, зобов'язаний утримувати податок за його рахунок, використовуючи ставку податку (п.168.1.1).

Особою, яка **не є податковим агентом**, вважається нерезидент або фіз. особа, яка не має статусу СПД або не є особою, яка перебуває на обліку у контрол. органах як особа, що провадить незалежну проф. діяльність

# БАЗА ОПОДАТКУВАННЯ (ст. 164 ПК)

**ЧИСТИЙ РІЧНИЙ ОПОДАТКОВУВАНИЙ ДОХІД** (в т.ч., для доходів одержаних від провадження господарської або незалежної професійної діяльності)

## ЗАГАЛЬНИЙ ОПОДАТКОВУВАНИЙ ДОХІД

- будь-який дохід, який підлягає оподаткуванню, нарахований (виплачений, наданий) на користь платника податку протягом звітного податкового періоду;
- складається з доходів, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання), доходів, які оподатковуються у складі загального річного оподаткованого доходу, та доходів, які оподатковуються за іншими правилами, визначеними цим Кодексом

**з перелічених у п. 164.2 ПК України за винятком доходів, у ст. 165 ПК України**

**ПОДАТКОВА ЗНИЖКА (ст. 166 ПК України)** включаються здійснені протягом звіт. податк. року витрати, підтверджені відповідними документами: наприклад, ...

166.3.3. суму коштів, сплачених ПП на користь закладів освіти для компенсації вартості здобуття серед. проф. або вищої освіти такого ПП та/або члена його сім'ї першого ступеня споріднення, який не одержує заробітної плати, не вище розміру доходу, визначеного в абз. 1 п. 169.4.1 Кодексу, в розрахунку на кожну особу, яка навчається, за кожний повний або неповний місяць навчання протягом звітного податк. року (ПМ на 01.01. X 1, 4  $\approx$  10 = 1930,00 грн. на 2016 рік)...

податкова знижка може бути надана резиденту таке право на наступні роки не переноситься

# ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ЗАГАЛЬНОГО ОПОДАТКОВУВАНОВОГО ДОХОДУ

До загального річного (місячного) оподатковуваного доходу  
включаються...

перелік визначений у п. 164.2 ст. 164 ПК України в т.ч.

164.2.1. доходи у вигляді заробітної плати, нараховані (виплачені) платнику  
податку відповідно до умов трудового договору (контракту)

164.2.2. суми винагород та інших виплат, нарахованих (виплачених) платнику  
податку відповідно до умов цивільно-правового договору



- 1) ЄСВ,
- 2) страхові внески до  
Накопичувального  
фонду, обов. страх.  
внесків до недерж.  
пенс. фонду
- 3) податк. соціал.



При визначенні бази оподаткування враховуються всі доходи платника податку, отримані ним як у грошовій, так і негрошовій формах. Під час нарахування (надання) доходів у будь-якій негрошовій формі базою оподаткування є вартість такого доходу, розрахована за звичайними цінами, правила визначення яких встановлені згідно з цим Кодексом, помножена на коефіцієнт, який обчислюється за такою формулою:

$$100 : (100 - Сп),$$

де «Сп» - ставка податку, встановлена для таких доходів на момент їх нарахування



# загального місячного (річного) оподатковуваного доходу (ст. 165 ПК

## України)

165.1.1 сума держ. та соціал. матеріал. допомоги, держ. допомоги у вигляді адрес. виплат та надання соціал. і реабілітац. послуг відп. до закону, житл. та інших субсидій або дотацій, компенсацій (вкл. грош. компенсації інвалідам, на дітей-інвалідів при реалізації індивідуал. програм реабілітації інвалідів, суми допомоги по вагітності та пологах), винагород і страх. виплат, які отримує ПП з бюджетів та фондів загальнообов. держ. соціал. страхування та у формі фінанс. допомоги інвалідам з Фонду соціал. захисту інвалідів згідно із законом;

165.1.21. сума, сплачена роботодавцем на користь вітч. вищих та проф.-техн. навч. закладів за фіз. особу, незалежно від того, чи перебуває ця особа у труд. відносинах з роботодавцем, але за умови, що вона уклала з ним письм. договір (контракт) про взяті зобов'язання з відпрацювання у такого роботодавця після закінчення вищого та/або проф.-техн. навч. закладу і отримання спеціальності (кваліфікації) не менше ніж три роки;

165.1.26. сума стипендії (включаючи суму її індексації, нараховану відп. до закону), яка виплачується з бюджету учню, студенту, курсанту війс. навч. закладів, ординатору, аспіранту або ад'юнкту, але не вище ніж сума, визначена в абз. 1 п. 169.4.1 ПК України;

165.1.38. вартість орденів, медалей, знаків, кубків, дипломів, грамот та квітів, якими відзначаються працівники, інші категорії громадян та/або переможці змагань, конкурсів;

165.1.39. вартість дарунків (а також призів переможцям та призерам спорт. змагань), якщо їх вартість не перевищує 50 % однієї мінімал. зарплати (у розрахунку на місяць), встановленої на 01.01 звіт. податк. року, за винятком грошових виплат у будь-якій сумі;

# СТАВКА ПДФО

0 % - подарунки і спадщина між членами сім'ї I ст. споріднення (п. 174.2.1)

5 % - продаж нерухомого та рухомого майна (п. 172.2, 173.1), подарунки і спадщина між членами сім'ї (п. 174.2.2)

18 %  
базова  
(п. 167.1),  
в т.ч. для  
операцій  
нерезидентів

# ПОДАТКОВА СОЦІАЛЬНА ПІЛЬГА (ст. 169 ПК України)

З урахуванням норм абз. 1 п. 169.4.1. ст. 169 ПК України (якщо розмір доходу не перевищує суми, що дорівнює розміру місячного прожитк. мінімуму, діючого для працездат. особи на 1 січня звіт. податк. року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 грн) **(1930 грн. станом на 2016 рік - «межа подакової малозабезпеченості»)**, ПП має право на зменшення суми загал. місячн. оподаткованого доходу, отриманого від одного роботодавця у вигляді зар. плати, на суму податк. соціал. пільги.

При наданні пільги у зв'язку із утриманням дітей, сума доходу визначається кратно кількості дітей.

ПСП застосовується до нарахованого ПП місячн. доходу у вигляді зарплати тільки за одним місцем його нарахування (виплати) та за однією з підстав, що передбачає найбільший її розмір.

ПП подає роботодавцю заяву про самостійне обрання місця застосування ПСП.

у розмірі 100 % розміру ПМ для працездат. особи, встановленому законом на 01.01 звіт. податк. року **(689 грн. на 2016 рік)**, - для будь-якого ПП, для ПП, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, - у розрахунку на кожен таку дитину;

у розмірі 150 % суми ПСП **(1033,50 грн. на 2016 рік)** - для такого ПП, який є одинокою матір'ю (батьком), вдовою (вдівцем) або опікуном, піклувальником - у розрахунку на кожен дитину віком до 18 років, утримує дитину-інваліда - у розрахунку на кожен таку дитину віком до 18 років, є особою, віднесеною законом до I або II категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобил. катастрофи, є учнем, студентом, аспірантом, ординатором, ад'юнктом, є інвалідом I або II групи, у тому числі з дитинства;

у розмірі, що дорівнює 200 % суми ПСП **(1378 грн. на 2016 рік)** - для такого платника податку, який є Героєм України, Героєм РС, Героєм Соціаліст. Праці, учасником бойових дій під час Другої світової війни або особою, яка у той час працювала в тилу, колишнім в'язнем концтаборів, гетто та інших місць примусового утримання під час Другої світової війни або особою, визнаною репресованою чи



Под. агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь ПП, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену в ст. 167 ПК України. Податок сплачується (перераховується) до бюджету під час виплати оподатков. доходу єдиним платіжним документом. Банки приймають платіжні документи на виплату доходу лише за умови одночасного подання розрахунк. документа на перерахування цього податку до бюджету.

ПП, що отримує доходи від особи, яка не є податковим агентом (нерезидент або фізична особа, яка не має статусу суб'єкта підприємницької діяльності або не є особою, яка перебуває на обліку у контролюючих органах як особа, що провадить незалежну професійну діяльність), та іноземні доходи, зобов'язаний включити суму таких доходів до загального річного оподаткованого доходу та подати податкову декларацію за наслідками звітного податкового року, а також сплатити податок з таких доходів.

Платник податку зобов'язаний подавати річну декларацію про майновий стан і доходи **до 01.05 року, що настає за звіт. податк. роком** (форма затв. наказом Мін. фінансів України від 02.10.2015 р. № 859)

Відповідно до цього розділу обов'язок платника податку щодо подання податкової декларації вважається виконаним і податкова декларація не подається, якщо такий платник податку отримувал доходи: 1) від под. агентів, які не включаються до загал. місячн. (річн.) оподатковув. доходу; 2) виключно **від под. агентів** незалежно від виду та розміру нарахованого (виплаченого, наданого) доходу, крім випадків, прямо передбачених цим розділом; 3) від операцій продажу (обміну) майна, дарування, при нотаріальному посвідченні договорів за якими був сплачений

## Оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна (ст. 172 ПК України)

Дохід, отриманий платником податку від продажу (обміну) житлового будинку, квартири або їх частини, кімнати, садового (дачного) будинку (включаючи земельну ділянку, на якій розташовані такі об'єкти, а також господарсько-побутові споруди та будівлі, розташовані на такій земельній ділянці), а також земельної ділянки, що не перевищує норми безоплатної передачі, визначеної статтею 121 ЗК України залежно від її призначення, **НЕ ОПОДАТКОВУЄТЬСЯ** за умови:

- 1) Вчинення операцій не частіше **ОДНОГО** разу протягом звітного податкового року;
- 2) Перебування такого майна у власності платника податку понад **ТРИ** роки (крім майна, отриманого у спадщину).

В усіх інших випадках, дохід від продажу (обміну) об'єкта нерухомості визначається виходячи з ціни, зазначеної в договорі, але не нижче оціночної вартості такого об'єкта, розрахованої органом, уповноваженим здійснювати таку оцінку відповідно до закону, оподатковується за ставкою **5 %** (для нерезидента - 18 %).



## Оподаткування операцій з продажу або обміну об'єктів рухомого майна (ст. 173 ПК України)

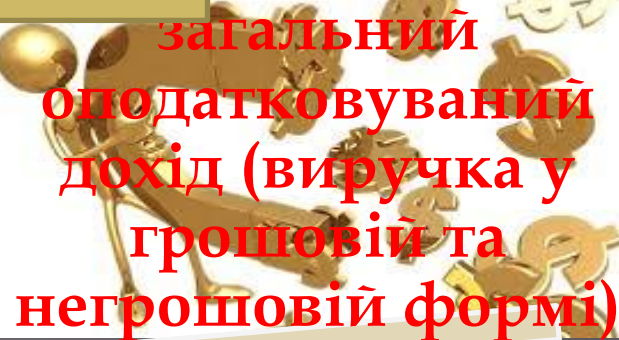
Дохід, отриманий платником податку від продажу (обміну) протягом звітного (податкового) року одного з об'єктів рухомого майна у вигляді легкового автомобіля та/або мотоцикла, та/або мопеда, **не підлягає оподаткуванню.**

Дохід платника податку від продажу (обміну) об'єкта рухомого майна протягом звітного податкового року, який визначається виходячи з ціни, зазначеної у договорі, але не вище оціночної вартості цього об'єкта, визначеної згідно із законом або не нижче середньоринкової вартості відповідного транспортного засобу, оподатковується за ставкою **5 %** (для нерезидентів – 18 %).

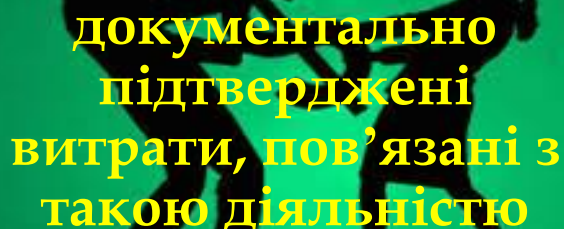


Оподаткування доходів, отриманих ФОП від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування та фізичною особою, яка проводить незалежну професійну діяльність (САМОЗАЙНЯТІ ОСОБИ) (ст.ст. 177, 178 ПК України)

ОБ'ЄКТОМ ОПОДАТКУВАННЯ є  
ЧИСТИЙ ОПОДАТКОВУВАНИЙ ДОХІД / СУКУПНИЙ ЧИСТИЙ  
ДОХІД

РІЗНИЦЯ



загальний  
оподатковуваний  
дохід (виручка у  
грошовій та  
негрошовій формі)



документально  
підтверджені  
витрати, пов'язані з  
такою діяльністю

зобов'язані вести Книгу обліку доходів і витрат